

Izhaja

vsak četrtek, ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se frankujejo in pošljajo uredništvu „Mira“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inzerate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIRA

Velja:

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

**Upravništvo „Mira“
v Celovecu,**

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XXV.

V Celovecu, 1. marca 1906.

Štev. 9.

Atentat na naš narodni obstoj.

Potem pa, ko so ga bili križali, so razdelili njegova oblačila in vadjali zanje . . .

Zadnji petek je bil črni petek za koroške Slovence. Ministrski predsednik, baron Gautsch, je ta dan v državnem zboru predložil vladni načrt volilne reforme za državni zbor. Po tem načrtu bi volila cela Koroška 10 poslancev kakor doslej; ker šteje cela dežela okroglo 360.000 prebivalcev, pride na vsakih 36.000 prebivalcev po en poslanec. Ker so nas Slovencev celo nemški nacionalsci našteali okrog 90.000, tedaj bi morali po novem volilnem redu, ako bi bil pravičen, Slovenci dobiti tri poslance ali vsaj dva. Toda vlada je porabila volilno reformo zato, da nas z enim samim udarcem narodno in politično ubije, da z enim samim mahljejem doseže in izvrši to, kar vsa nemškonacionalska birokracija, ves nemški terorizem, vse vnebovpijoče nasilje doslej ni moglo doseči: da nas narodno in politično desorganizira, da nam vzame možnost napredovanja, možnost uspehov, možnost življenja in vsled tega smoter in veselje do narodnega in političnega delovanja. To je dosegla vlada s tem, da je nas 90.000 Slovencev (v resnici 120.000) kljub temu, da bivamo ponajveč v kompaktnih masah, razdelila na toliko delov, da bosta v celi deželi samo dva čisto nemška volilna okraja, v vseh ostalih osmih volilnih okrajih volijo Slovenci z Nemci. Čujte! Velikovec bo volil s Svincem in Starim dvorom, celovška slovenska okolica z nemško celovško okolico, rožeški sodni okraj s Trgom in Milštatom, beljaška slovenska okolica z mestom Beljak in nemško beljaško okolico, Slovenci v sodnih okrajih Podklošter, Trbiž in Šmohor bodo volili s Paternionom in Kotičami; ostanejo tedaj samo še sodni okraji Pliberk, Kapla, Dobrlavas in Borovlje, ki volijo skupaj tudi enega poslanca!

37.000 Slovencev bi moglo voliti poslanca-Slovenca, 53.000 Slovencev, ne glede na onih 20.000 do 30.000, ki nam jih je ljudsko štetje požrlo, — pa bi ne prišlo nikdar v položaj, izvoliti rojaka za poslanca. Razumemo, da so s tako razdelitvijo volilnih okrajev nemški nacionalsci tako zadovoljni, da svojega veselja niti ne prikrivajo, kakor pričajo zadnje „Freie Stimmen“, ki vladnemu načrtu kar na glas slavo pojejo. Naši nasprotniki dobro vedo, da bo ta volilna reforma, ako postane zakon, naravnost naša narodna in politična smrt. To ni fraza! Če se trupu odsekajo roke in noge, če se mu porežejo ali podvežejo vse glavne žile, je jasno, da mora izkrevaveti ali otrpniti in da dolgo živelo ne bo.

Le predočimo si praktične posledice novega volilnega reda! Razun v enem volilnem okraju bomo povsod drugod v taki manjšini, da s svojim kandidatom pod posebnim pogojem ne zmagamo. Vsled tega se v teh okrajih ali sploh volitev udeležili ne bomo, ali pa

bomo morali za eno ali drugo nemških strank tlačniti, v enem okraju morda za nemške krščanske socialce, v drugem za socialne demokrate. V takih razmerah je vsaka narodna politična organizacija nemogoča, ker bi bila brez smotra in brez tistega idealnega cilja, ki je prvi pogoj vztrajnemu narodnemu delovanju. Boj brez upa zmage, je gotov pogin!

Pa še volilni okraj Pliberk, Kapla, Dobrlavas, Borovlje nikakor ni siguren za nas. „Freie Stimmen“, Dobernikovo glasilo, popolnoma po pravici pravijo, da je tudi ta mandat „ein Kampfmandat“, ker bodo razun mesta Pliberk odločevali industrijski kraji Guštanj, Mižica, Borovlje in Bistrica v Rožu. Ta volilni okraj se tedaj nikakor ne more imenovati koncesijo koroškim Slovincem, ker bo manj siguren, nego je bil dosedanji volilni okraj Velikovec-Celovec-Trg po starem volilnem redu.

Tak je torej naš račun, tak naš pogled v bodočnost. Take volilne preosnove se pač ne moremo veseliti in vrag vzemi tiste, ki so izumili tak načrt.

Ta razdelitev volilnih okrajev ne sme postati zakon — **pod nobenim pogojem!** Res da nimamo mi sami moči in sredstev, da bi preprečili izvršitev smrtne obsodbe nad nami, toda zanašamo se na vse slovenske in slovanske poslance, da storijo v tem slučaju svojo slovansko dolžnost. Zlasti pričakujemo tega od svojih slovenskih poslancev. Naj nas nikar ne bagatelizujejo, naj nikar ne mislijo, da od tega, če imamo mi enega ali dva poslance, ni odvisna sreča in bodočnost slovenskega naroda. Da, verjemite, prav od tega, če se nas koroške Slovence razbije in razkosa, je odvisna tudi usoda Gorenjske in z Gorenjsko pač tudi usoda slovenstva sploh. Preko Roža, Jesenic in Bohinja se zida nemški most do Adrije; ko si nemštvo zasigura pozicijo tostran Karavank, navalilo se bo z vso silo in z uspehom na Gorenjsko. Verjemite nam, ki branimo narodno posest zunaj na predstazah, ki smo v vedni najožji dotiki z nasprotnikom in tedaj njegove moči in načrte najbolje poznamo. Verjemite nam in hitite nam na pomoč, dokler je še čas, če ne — ne boste prestali sodbe pred zgodovino slovenskega naroda.

Mi bomo storili, kar nam je sploh storiti mogoče, da preprečimo nevarnost, ki nam preti. Slovenski narod na Koroškem se bo vzdignil kakor en mož, da protestira zoper vladno namero, in bo na ves glas povedal, da rajši da svojo srčno kri in se rajši pusti z bajoneti in topovi pobiti in pokončati, nego da bi podpisal svojo smrtovnico!

Vabilo.

„Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem“ priredi v četrtek, dne 22. marca t. l., ob 1/3. uri popoldne, v dvorani društva katoliških rokodelskih pomočnikov (ulica Nene Welt) v Celovcu svoj

letni občni zbor

po sledečem sporedu:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Poročilo o delovanju deželnega zbora.
5. Politični položaj v državi in deželi.
6. Volitev odbora.
7. Posebni predlogi in nasveti.*

* § 8. Če hoče kak ud pri obnem zboru kaj posebnega nasvetovati, mora svoj nasvet (predlog) 14 dni poprej napraviti odboru, ki ima določiti, ali se predlog postavi na dnevni red ali ne.

Volilna reforma.

Kar smo tako težko pričakovali, se je zgodilo prošli petek, dne 23. februarja: vlada je predložila državnemu zboru reformo volilnega zakona za državni zbor. Obenem s predlogo o volilni reformi je predložila vlada državnemu zboru tudi načrt zakona o kazenskih določbah za varstvo volilne svobode, nadalje načrt zakona o dopolnitvi državnega temeljnega zakona glede državnozbornskega zastopstva in načrt zakona o izpremembi državnozbornskega poslovnika.

Po novi volilni postavi bo v državnem zboru 455 poslancev, ki se razdele sledeče na posamezne dežele:

Češka 118, Dalmacija 11, Galicija 88, Nižja Avstrijska 55, Gornja Avstrijska 20, Solnograška 6, Štajarska 28, Koroška 10, Kranjska 11, Bukovina 11, Moravska 44, Šlezija 13, Tirolska 21, Predarlška 4, Istra 5, Goriška 5, Trst z okolico 5.

Voliti sme vsak moški, ki je dovršil 24 let, je avstrijski državljani, in biva v občini najmanj eno leto in ki ni izvzet ali izključen od volilne pravice. Pravico voljen biti pa ima vsak moški, ki ima najmanj 3 leta avstrijsko državljanstvo in ki od volilne pravice ni izvzet ali izključen.

Po narodnosti bi volile po vladnem mnenju posamezne dežele (vzamemo le tiste, kjer bivajo Slovenci): Koroška od 10 poslancev 1 Slovenca, 9 Nemcev (prej 10 Nemcev); Kranjska 11 poslancev, vsi Slovenci (prej 9 Slovencev, 2 Nemca); Štajarska od 28 poslancev 6 Slovencev, 22 Nemcev (prej 4 Slovenci, 23 Nemcev); Goriška 3 Slovence, 2 Italijana (prej 2 Slovence, 3 Italijane); Istra 1 Slovenca, 2 Hrvata in 2 Italijana (prej 4 Italijane, 1 Hrvata) in Trst 1 Slovenca, 4 Italijane (prej 5 Italijanov). Kako se je pri tej razdelitvi gledalo na koroške Slovence, je povedano v uvodnem članku.

Podlistek.

Čudež mrliškega oglednika.

(Piše Janez Ferlič.)

I.

Kdo ne pozna Smolarjeve kajže? Vsakdo jo pozna! Saj mora iti mimo nje, če hoče priti čez hrib k Dravi.

No, in pri Smolarjevih se je nekaj zgodilo, kar smem „Mirovim“ bralcem le tiho na uho povedati.

Bilo je tako:

Vroč poldan je bil. Solnce je stalo nepremično na nebesnem oboku, in niti za „las“ se ni hotelo premakniti. Jože, gospodar Smolarjeve kajže, si je brisal s predpasnikom znoj raz čela. Cepil je ravno prej drva, sedaj pa je odložil sekiro in sedel na klop pred kajžo.

„Lena! Stara, ali slišiš! Ali je kapus že kuhan?“

Lena, žena njegova, odgovori mu iz kuhinje: „Precej bo, Joža. Veš, danes se malo dalje kuha, ker sem dejala tudi tiste pol kile špeha noter, katerega si včeraj v St. Jakobu kupil. Polente je pa še od zjutraj zadosti ostalo.“

Jože je zadovoljno prikimal, a misli njegove so bile pri ljubih mu smrekah in pri smoli.

Čez nekaj časa pa pokliče Lena svojega „starega“, češ, da naj pride jest. Ko sta odmolila in se tudi že nekako najedla, vpraša Lena:

„Joža! ali boš šel popoldne h Kobanu seči?“

Narodnostne razmere bi bile torej v prihodnjem državnem zboru v primeri z dosedanjimi sledeče:

Nemcev	doslej 205,	odslej 205.
Čehov	doslej 72,	odslej 99.
Poljakov	doslej 72,	odslej 64.
Rusinov	doslej 10,	odslej 31.
Slovencev	doslej 15,	odslej 23.
Hrvatov in Srbov	doslej 12,	odslej 13.
Italijanov	doslej 19,	odslej 16.
Rumuncev	doslej 5,	odslej 4.

Slovanskih poslancev bo skupaj 230, Neslovanov pa 225. Slovani bi torej potemtakem imeli 5 glasov večine.

Način volitev ni v vseh deželah enak. Sploh se je volilni red v posameznih deželah prilagodil dotičnim deželopolitičnim razmeram. Vsak volilni okraj voli enega poslanca; v Galiciji voli vsak kmetski okraj po dva poslance. Moravska je razdeljena v okraje z narodno ločenimi volilnimi skupinami. V nekaterih deželah, kakor na Koroškem in Kranjskem, volijo mesta in trgi s kmetskimi občinami, dočim je drugod, kakor na Štajarskem, za mesta in trge sestavljenih več posebnih okrajev. Deželna glavna mesta tvorijo poseben volilni okraj, oziroma volijo po več poslancev in so potem razdeljena v toliko volilnih okrajev.

Volilni okraji na Koroškem so sledeči:

1. Mesto Celovec; 2. celovška okolica; 3. Borovlje, Dobrlavas, Železna Kapla, Pliberk; 4. Velikovec, Svinec, Stari dvor; 5. Volšperk, Št. Pavel, Št. Lenart; 6. Št. Vid, Breže, Krka; 7. Trg, Rožek, Milštat; 8. Beljak z okolico; 9. Šmohor, Paternijon, Podkloster, Trbiž, Kotlje; 10. Špital, Grajfenburg, Vogliče, Zg. Bela, Sovodje.

Za volišča veljajo občine nad 500 prebivalcev; za občine pod 500 prebivalcev se določijo skupna volišča. Vsak volilec ima samo en glas. Volilne dolžnosti ni. Voliti se sme v oni občini, v kateri biva volilec vsaj eno leto pred razpisom volitev. Od volilne pravice so izključeni le aktivni vojaki. Izgubo volilne pravice povzročijo: nesamopravnost, uživanje ubožne oskrbe iz javnih ali občinskih sredstev, konkurz, odvzetje očetovske oblasti če je sodišče izreče, sodniške obsodbe radi kakega zločina sploh, ali prestopkov tatvine, poneverbe, udeležbe pri tatvini ali poneverbi, goljufije, kovarstva, oduševanja, prepredenje eksekucije, prestopkov zakona o vlačugarstvu, brambenega zakona, zaradi begunstva in samopoškodbe. Ravno tako izgubi volilno pravico oni, ki se pregreši zoper zakonske določbe o varstvu volilne svobode.

Volilne imenike sestavijo župani. Imeniki morajo biti skozi 14 dni vsakemu na vpogled v občinski pisarni. V krajih, kjer je nad 20.000 prebivalcev, se morajo volilni imeniki v zadostnem številu tiskati in dati vsakomur na razpolago proti povrnitvi stroškov. Pravico reklamacije ima vsak, ki voli v dotični volilni skupini. O reklamacijah odločajo okrajna glavarstva, oziroma politične deželne oblasti. Volilci oddajajo svoje glase posamezno in morajo takoj potem zapustiti volišče. Med volitvijo so prepovedani nagovori v volilnem lokalu, v posloplju, kjer se vrši volitev

„Ne“, odreže se Joža; „popoldne grem v smolo.“

„Ježeš, Marija!“ zaihti Lena; „že spet v smolo. Dobro veš, da je to prepovedano. Če te enkrat zasačijo, boš pa imel. Ali pa da se enkrat ponesrečiš! Kdo bo moral vse pretrpeti, če ne jaz!“ In Leni stopijo solze v oči. „Oh, jaz nesrečnica, da sem morala ravno tebe dobiti za moža. Bi jaz bila vzela Primeja, kako srečna bi bila zdaj!“

A Joža vstane razsrjen, vrže leseno žlico na mizo, da se je razletela na tri kosce. „Ti in tvoj Primi, pojdi ta se oba solit. Oh, te babe so že vse po enem kopitu. Škoda za Adamovo rebro, da so morale biti ravno babe vstvarjene iz njega! Jaz grem in konec besedi! Pri smoli še največ grošev skupim. In vzela je jerbašček na roko, zakrivljen nož pa v žep, dejal svojo dragonsko čepico na glavo ter jezno odšel, ne meneč se več za Leno.

A korakal je vseeno le počasi in zamišljeno. Kesal se je že svoje nagle jeze, kajti Lena se mu je zasmilila. Bil je že tak značaj! Zunaj se je kazal robatega in jeznega, a znotraj je imel mehko srce, tako mehko kakor tiste gobe, ki šolarji tablice brišejo z njimi. Že se je hotel vrniti in prositi Leno odpustanja, ali pride mu na misel, da bi s tem le svoje hlače slekel ter da bi moral janko nositi. Ali tega pa ne! Le naprej, to se ne sme zgoditi!

Ko pride v goščavo, začne s svojim delom. Kjer je videl kepo smole na kaki smreki, splezal je na njo ter z zakrivljenim nožem kepo odrezal. In danes mu je bila sreča mila. Še nikoli ni imel

in tudi zunaj posloplja v okrožju, ki ga določi politična oblast. Volilne agitacije so prepovedane.

Volilna komisija se sestavi kakor dosedaj. Tri člane imenuje občinski zastop, tri volilni komisar, sedmega pa si izberejo izvoljeni.

Za izvolitev poslanca je potrebna absolutna večina oddanih glasov.

Zelo stroge so določbe v varstvo volilne svobode pri vseh volitvah. Kazni so namenjene proti vplivanju na volitve, proti preprečitvi oddaje glasovnice, proti volilni slepariji, prepredenju določitve volilnega izida, proti kršenju volilne tajnosti in prepredenju volilnih shodov.

Dalje obsega načrt tudi določbe o disciplinarnem redu v državnem zboru. Določeno je, da se sme onega poslanca ali poslance, ki hudo razžalijo predsednika ali zbornico, izključiti za najmanj en teden iz zbornice, za kar je treba predsednikovega predloga in sklepa zbornice z dvetretjinsko večino. Izključeni poslanec izgubi za čas izključitve dnevno.

Posebno važna je določba v varstvo volilnih shodov. Zakonski načrt predlaga kazni za one, ki bi hoteli zaprečiti prihod k volilnemu shodu, ki bi se hoteli nepoklicani vrniti na shod, ali ki bi hoteli celo odstraniti one, ki so shod sklicali in ki ga vodijo. Kdor se pregreši v tem oziru, izgubi volilno pravico za tri leta. — Poleg teh določb je še več drugih, katere pa za splošno javnost nimajo tolikega pomena.

Ministrski predsednik baron Gautsch je v daljšem govoru utemeljeval in priporočal vladno predlogo in večina poslancev mu je navdušeno ploskala. Le Vsenemci so motili ves čas z medklici. Splošno pa je vendarle mnenje, da vladna predloga, kakor je sedaj, ni sprejemljiva; vendar pa so skoraj vse stranke za to, da se ta predloga vzame za podlago nadaljnih razmatranj v odseku. Za nas koroške Slovence je ta predloga naravnost smrtonosna in sami bi si podpisali svojo smrt, ako bi se zadovoljili z njo. Kaj nam prinese še prihodnost, ne vemo. Pač pa bomo poskrbeli, da bomo kolikor mogoče točno poročali o vseh izpremembah v tej zadevi, ki znajo biti velpomembne za življenje ali smrt koroških Slovencev.

Koroške novice.

Kateheti na krov! Kakor poroča „Kärnt. Tagblatt“ z dne 13. februarja t. l. v rubriki: „Kirchliche Nachrichten“, stopi z začetkom letošnjega šolskega leta nova odredba c. kr. naučnega ministrstva z dne 29. septembra 1805. v veljavo. Če je omenjena odredba glede krščanskega nauka taka, kakor jo opisuje omenjeni časnik, in če odmeri glede ponka v krščanskem nauku g. katehetom po §§ 124 in 134 te odredbe tako poniževalno stališče, potem ne razumem, kako je mogoče med našo častito duhovščino tako molčanje. G. kateheti, na krov! Če postanejo določbe omenjene odredbe pravoveljavne, potem ste pri vzgoji naše mladine toliko, kot povoljni dnarji. Branite svoj značaj, svojo veljavo in potrebo, kot vzgojitelji naše mladine! Ljudstvo to zahteva in naša pomoč vam je gotova. Neverjetna se skoraj zdi izkušnemu človeku taka določba v katoliški (?) Avstriji — a mogoče je vse. Do-

v tako kratkem času toliko smole skupaj kakor danes. Če bi le ne prišel logar! Kmalu bo jerbašček poln.

Nekako tesno mu je bilo pri srcu. Morebiti zaradi Lene?

Že jo je hotel popihati proti domu, ko zapazi na neki precej visoki smreki tako lepo kepo smole, kakor jih danes še ni izrezal. „Te pa že ne smem pustiti, preveč škoda bi je bilo. In hajdi gor po njo. Srečno je splezal gor, vsedel se na vejo in začel izrezavati. Kar se naenkrat zlomi veja, na kateri je sedel, hrušč, in Jože je ležal na tleh kakor mrtev. — — — — —

II.

Lena je popoldne spravljala seno. To je bilo njeno najljubše delo. Včasih je še zapela tisto znano pesem:

Tudi jaz sem rožica,
v božji vrtec vsajena.
Skrivam se zdaj tu zdaj tam,
trgati se pa ne dam.

A danes še govoriti ni mogla. S kom bi tudi govorila, bila je sama. Čudne in neznane slutnje so jo obhajale. Nekake skrivne moreče skrbi so težile njeno srce. Ali vendar je delala do poznega večera. Kravi piti je še podala in bila je gotova. Večerje kuhati se ji ni ljubilo. In kaj bi tudi? Malo močnika zabeljenega, kaj drugega tak ne zmore, in tega skuha lahko tedaj, ko pride Jože domu. Ali Jože? Zakaj ga še ni? Zakaj že ne pride skoraj domov? Ga je li morebiti logar dobil? Te misli jo pretresavajo.

„Ah kaj, molila bom rožni venec.“

Slovensko ljudstvo! **V boj za tvoje pravice!**

**Katoliško-politično in gospodarsko društvo
za Slovence na Koroškem**

priređi

v nedeljo dne 4. marca t. l.

sledeće

politične shode:

Št. Jakob v Rožu.

Škofiće.

Brnca.

Zahomec.

Brda v Zilski dolini.

Štebenj v Zilski dolini.

Prevalje.

Podljubelj.

Radiše.

Hodiše.

Šmihel nad Pliberkom.

Globasnica.

Spored: **Volilna reforma.**

Vse natančneje se razjasni po plakatih.

**Koroški Slovenci! Pokažite, da še živite! Pridite
na shode v čim največjem številu!**

ločevanje, nadzorovanje in odmerjenje krščanskega nauka od strani naših učiteljev; no, tega je še treba. Učitelj, žid ali luteranec, iredentovec in Wolfjanec — vseeno — naj inšpicira, kadar hoče — krščanski katoliški veronauk? Počasi sicer, a gotovo gremo ali hodimo na Francosko. Če si pustimo še to dopasti, bo v kratkem zadonelo tudi v Avstriji polvelje: „Französisch spucken!“

Prošt Lambert Einspieler †. Odboru družbe sv. Mohorja je došla še sledeča sožalnica:

Ob toliko prerani rakvi voditelja koroških Slovencev, infuliranega prošta, mil. g. Lamberta Einspielerja, prvomestnika „Družbe sv. Mohorja“ v Celovcu, bridko žaluje tudi „Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“. Želeč, da bi koroški Slovenci vdani preboleli to težko zacementirano, beleži velespoštovanjem ter bratskim pozdravom:

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

V Ljubljani, dne 12. februarja 1906.

Prvomestnik: Tomo Zupan.

Odbornik: Hudovernik.

Darovi za ustanovni sklad zavoda „Učiteljski dom“ za l. 1905. Skočidol: G. Schiller Janko, bogoslovec, 4 K; Schiller Herman 2 K; po 1 K: č. g. Gabron, župnik; Schiller Ivana, Heber Marija, Galob Urša, Spitzer Radoslav; gosp. Ulbing Tomaž, sem. duhovnik, 2 K 40 vin.; Heber Mar. 40 vin.; Florjančič Tom. 20 vin. — Srčna hvala sotrudnikom in dobrotnikom.

Dholica. (Res imeniten nemčurski močnik) je skuhal naš laznivi lutrški dopisun v „Bauernzeitung“ št. 4. Glejte, lotil se je provizorjevega psa, ker je ta bajje enkrat na tiste zalajal, ki so med božjo službo pred župniščem stali in ga dražili. Med drugim trdi o njem, da ga je videl med mašo pred oltarjem. Seveda je ta dogodek samo našemu lutrškemu „haklnu“ znan, ki cerkve malokdaj od znotraj vidi, in še tedaj, kadar mora priti, ne ve, ali bi se obrnil proti oltarju ali proti vratom. Ta novopečeni mlekozobnež je, kakor se še govori, lansko leto izrekel pred otroci, „da je ravno tako dobro, če se gre ob nedeljah, namesto k božji službi, na polje.“ In taki ljudje potem govore o pohujšanju, ki ga jim daje pes?! Zares, mi občudujemo bralce in naročnike lutrške „Bauernzeitung“, ki morajo celo pasje lazi požirati. Dober tek! — Nadalje omiluje lutrški dopisun mežnarja ter pravi, da je „nesrečnež“. Da, res je nesrečnež, toda ne toliko zaradi odpovedane službe, temveč zato, ker je zabredel med nemčursko golazen. Fej! Prej, ko mežnar ni imel denarja, ste ga iz gostiln metali, zdaj ga pa vozite od ene gostilne do druge. Ali je morda to tudi „štramtajč“?

Kdor rad pije kakao, naj poskusi enkrat Ivana Hoffa kandel-kakao. Ta ima izmed vseh kakaovskih vrst najmanj toščice (19% proti večkrat nad 50%), je torej resnično netoščat, jako lahko prebaven in ob najboljšem okusu zaradi tesne zveze s sladom izredno redilen ter hasniv celo najslabotnejšemu organizmu. Ker je poleg tega jako po ceni, se lahko rabi v vsakem gospodinjstvu.

Dholica. „An Herrn N. N. in N. Ich ersehe si niht mehr über men Feld zu fahren. dies

zu ihrer Kentnis. Achtungsvolst N. N. — Klobuk dol, gospod grede, da se jim mogoče ne zamerite in bi potem bili gospod še jezni. Toda za danes dovolj toliko. Spoštovanjem N. N.

Gozdanje. (Ponesrečena Gauferzamlung.) V nedeljo, dne 11. svečana t. l., je imel naš „Gauverein“ naznanjeno „Gauferzamlung“ pri županu. In glej, poslušalci so prišli, a bilo pa ni onega, ki bi imel predavati. Kaj se je s tem menilo, ne vemo. Morda kmete voditi za nos? Aha, že vemo. Kmetje so bili pozvani, da naj pridejo, da naznanijo število konj. Seve, drugače bi gotovo ne prišel nihče poslušat. In opazili smo, kako se pri takih priložnostih lovijo udje. Res, prav je imel lutrovski dopisun, ko je pisal s svojo umazano tace v lutrovski „Bauernzeitung“: „um nach Mitgliedern zu haschen“. Bog ne daj pa, ako bi naše društvo speljalo tako na led ljudstvo, kakor pa naši odpadniki nemčurji. Tedaj bi vsi brezverski listi imeli opraviti z nami pol leta. Želeti bi bilo, da bi se ti ljudje bolj brigali za svoje dolžnosti, namesto da hujskajo pošteno ljudstvo in so vzrok, da je dandanes toliko prepira in pohujšanja. No, in potem hočejo biti seve še nedolžni. Fej!

Beljak. (Veselica.) Poskusili smo in šlo je. Beljaški Slovenci s sodelovanjem tamburašev iz Brnce, pevcev iz Beljaka, Brnce in Malošč, so napravili dne 17. svečana t. l. predpustno veselico v restavraciji gosp. Kneza pri Toplicah. Z radovednim čutom je čakal odbor na dohod gostov. Ali prostorna dvorana se je polnila nad vse pričakovanje in došlo je kakih 110 oseb, dekleta vse v lepi narodni noši. Tudi hrvatska narodna noša je bila zastopana. Otvorili so veselico tamburaši z „Naprej zastava Slave“, nakar je mladosta slovenskega omizja pozdravil prisrčno došle goste. Spored se je vršil v najlepšem redu in pevske zbori so dovršili svojo nalogo v splošno zadovoljnost. Uprizorila se je tudi šaljiva loterija in druge kratkočasne stvari so bile na razpolago. Posebno smešnost med navzočimi je napravil nositelj električnega nosa. Ob pol 11. uri je bil dovršen zabavni spored in potem se je začelo plesati ob zvokih tamburice in plesalo se je do ranega jutra. Občinstvo je bilo zastopano iz cele beljaške okolice, celo iz Trbiža je bilo 5 oseb, in poskušnja prve naše veselice se je obnesla nad vse dobro. Ako nam da Bog še življenje in dopuščajo to razmere, pa bode drugokrat še bolj fletno. Zahvaliti pa se imamo tudi restavraciji, gospodu Knezu, za dobro in ceno postrežbo in za brezplačno uporabo dvorane. Letoviščarjem, ki nameravajo priti v beljaške toplice, se ta res izborna restavracija najtopleje priporoča.

Št. Janž v Rožu. Neki — z je izlil svojo nemčursko jezico v graški teti na slovensko delavsko društvo, ki se ustanavlja na Bistrici v Rožu, nekaj svojega grenkega žolča pa je privoščil tudi našemu pevskemu društvu. Ta nemčurski švrkolin — ta priimek ga bo v vsej njegovi nemčurski nadutosti najbolje označil — je blagovolil konstatirati, da bomo delali kmalu glinjski slavnoznani „Dravi“ konkurenco. Ker se učimo in vadimo v petju šele nekoliko časa in smo dosegli celo po blagohotnem priznanju tega oslička v človeški podobi toliko uspeha, da

bomo delali kmalu „Dravi“, katero spoštujemo celo nasprotniki kot izborno pevsko društvo, konkurenco, se moramo slavnemu — z za ta poklonček najprijazneje zahvaliti. Dobro vemo, da nas je hotel ta dopisnik le nekoliko osmešiti, a osmešil je samega sebe. I—há...!

Bistrica v Rožu. Gospod — z zabavlja v graški teti našim poštnim uradnikom in listonošom, češ, da rabijo in prodajajo dvojezične tiskovine, znamke, avize in recepise in žalijo s tem nemške in „tajčfrajndlih“ Bistričane. Nemški Mihel! kam si zašel? Kar čez noč se Bistrica ne bo nemška in če bo Mihel Bistričanom še tako hudo nagajal.

Borovlje. V predzadnji številki smo poročali, da je prestavljen naš c. k. davčni kontrolor, g. Žvan, v nemški trg Zgornja Bela. Do sedaj smo bili z davčnim uradom popolnoma zadovoljni, ker je odgovarjal s svojimi slovenskega in nemškega jezika zmožnimi uradniki našim krajevnim potrebam. Davki so dandanes zelo visoki in vsak davkoplačevalec se z opravičenostjo boji onih časov, ob katerih mora plačevati s svojimi krvavo prisluzenimi kronami ogromne davke. Toda v kljub temu se borovške davkarije nismo toliko bali, ker smo vedeli, da imamo opravke s slovenskim uradnikom, s katerimi se lepo po domače lahko pomenimo. C. k. davkarija ostane deloma tudi zanaprej slovenska, čeravno bo služboval na Žvanovem mestu trd Nemeč, toda naša germanizacija zna sčasoma priti tudi tako daleč, da se nastavi namesto še ostalih slovenskih davčnih uradnikov trde nemške moči. Zaradi tega je v obrambo naših pravic dolžnost vsakega Slovenca, da se poslužuje v uradih le slovenskega jezika in s tem pokaže, da so uradniki od ljudstva odvisni, ne pa ljudstvo od uradnikov. Mi se zaradi uradnikov, katerim moramo nositi svoj denar, ne bomo učili nemščine in zaradi tega tudi odločno protestujemo proti temu postopanju višje oblasti, ki ne zasleduje ničesar drugega, nego to, da bi nas prej ko slej potopila v žlici vode. Slovenski davkoplačevalci.

Borovlje. Naši socialni demokratje se kaj radi širokoustijo, da so internacijonalcji in kot taki nasprotniki borovškega ponemčevanja, a v zadnjem času pa so v svojem glasilu pokazali in natanko izrazili, da so hudi nasprotniki vsega, kar je slovensko. Kdo se jim bo pa tudi čudil? Saj njihov vodja ni zmožen slovenščine in saj se do zdaj tudi še potrudil ni, da bi se je bil le količkaj privadil, akoravno mu dajejo večinoma le slovenski delavci vsakdanji kruh. Po mojem mnenju bi pač bilo veliko boljše, ako bi naši socialni demokratje skrbeli za svoja stanovska vprašanja, ne pa za nas Slovence in za klerikalizem. Kajti klerikalizem od Borovljancev itak nima nobene koristi, pač pa jo imajo tisti dobavitelji, ki puške drago prodajajo, delavce pa slabo plačujejo. Tistim naj socialni demokratje stopijo na prste, kateri živino in žito po nizkih cenah kupujejo, meso in kruh pa drago prodajajo, in če bodo nazadnje še pazili na tiste svoje ovčice, ki so si s „šintanjem in cutrajanjem“ pridela nekoliko denarja in še zdaj vedno „kup kazijo“, potem bodo svojo nalogo najboljšje rešili. Borovski delavec.

Ali odmolila je že rožni venec in njega še ni bilo. „Kje le hodi tako dolgo danes? Ko bi ga šla iskati, ali kje ga naj iščem, ker ne vem, kam je šel. Noč je pa tudi že. Eh, kaj, brala bom. Prižge lučico in sname s polce „Zgodbe sv. pisma“ ter začne brati. Ali tudi branje ji ni šlo danes, bila je preveč vznemirjena. Stenska ura je odbila deset, a njega še ni.

V tem hipu potrka na okno in začula je glas „odpri“, ali to ni bil njegov glas. Strašna slutnja jo prešine. Gre odpirat. Štirje možje vstopijo. Bili so to Martinovi drvarji.

„Lena, ne ustraši se, je že moralo tako biti! Bog mu daj večni mir in pokoj!“ jo ogovorijo ter prinesejo mrtvega Jožka na smrekovih vejah v sobo.

Lena zakriči, da bi se kamnu usmilila. „Oh moj ljubi Jožek, moj ljubi Jožek je mrtev! Ih-tela in plakala je uboga revica, da so se celo Martinovim drvarjem porosila lica. Tolažili so jo kar so mogli, in vendar bi sami najrajši jokali. Pospravili so malo po majhni sobici, saj uboga revica tako ni vedela, kje je. Naredili so oder, kamor so položili nesrečnega Jožka. Potem so začeli moliti in pri tem se je tudi malo pomirila uboga revica Lena. — — —

III.

Drugo jutro po maši pride občinski sluga, ki je bil ob enem tudi mrliški oglednik, suh in majhen možicelj, z velikim klobukom, a še mogočnejši brki, na katere bi bil sam kitajski cesar ponosen. Prkalasto srajco je imel pod vratom namesto z gumbom zapeto, z jermenom zvezano, hlače so bile za dobro ped krajše, kakor bi

imele biti in so imele že Metuzalemovo starost, da se ni moglo določiti, ali so bile nekdanje črne ali bele. Noge so pa pokrivala zakrivljene coklje. Ime mu je bilo Marki. Ponašal se je tudi rad z nemščino. Ko vstopi, vošči Leni dobro jutro in pomenljivo pogleda najprej Leno, potem pa nesrečneža na odru.

„Kdaj je padel s smreke?“ vpraša osorno. Leno mu nato ne more odgovoriti, saj ni bila zraven. A Marki je bil že jezen.

„Ti, njegova žena, ne bi tega vedela? Ali ne veš, da je »Man und Bajb is ols a Lajb!« Meni pa ne smeš ničesar zakriti; jaz sem omcperson in moram narediti vse natanko po palagrafih!“ In Marki začne svoj uradni posel. Najprej zavpije mrtvemu Jožku na uho: „Joža, ali si živ, ali si mrtev?“ A Joža mu ne da odgovora. „Lena! Prinesi šivanko!“ ji zaukaže. Ko jo dobi, začne s šivanko drgati po Jožetu a nič ne pomaga. Jože je še vedno mrtev. Zdaj izvleče iz žepa zrcalo, je dene pred Jožetove usta in nos, da bi kak dih zapazil na njem, ali brez uspeha. Jože ne da znamenje življenja. Nato zaukaže prinesiti golido vode. Leno mu jo prinese, nakar polije Jožeta od nog do glave. Ali Joža se ni zmenil za to kopelj. „Prinesi mi klešče“, zavpije nad Leno, a ona mu ugovarja, češ, da ni treba mrtveca še trpinčiti. „To tebe nič ne briga, jaz sem omcperson, in moram vse natanko po palagrafi narediti.“ Leno mu prinese klešče. Marki začne s kleščami ščipati Jožeta na prstih, ali tudi to brez uspeha. Že je hotel zaključiti svoje »uradno« delo, kar mu pride še nekaj na misel!

„Prinesi mi pečat, tisti rdeči!“

Po dolgem iskanju ga je vendar dobila. Marki vzame svečo ter začne goreči pečat kapati Jožetu na nos. In glej, kaj se zgodi! Dozdaj mrtvi Jožek se skloni po koncu! Markija prešine tak strah, da spusti vse, pečatni vosek in svečo na tla in zbeži. Lena pa sama ni vedela, ali bi verjela čudežu ali ne! Šele ko Jožek vpraša, kaj se je zgodilo, pride sama k sebi:

„Oh, moj Bog, za mrtvega smo te imeli!“

V malih besedah se je razjasnil ves dogodek. Jože je slovesno prisegel, da ne pojde nikdar več v smolo. Markiju pa ni bilo več para v celi občini. Saj pa tudi res mrliča zbuditi ne zna vsak mrliški oglednik.

Smešničar.

* Kmet pride v mesto in vpraša nemčurja: „Kje je slovenska posojilnica?“ — „V oslovskih ulicah“, odgovori prevzetno se rogaje nemčur. — „Kje pa so te?“ vpraša navihani kmet. — „Tam le doli!“ — „A, že vem, tam, kjer ste vi ven prišli“, pravi kmet in gre dalje.

* Vdovec je vzel vdovo. Oba sta prinesla otrok v svoj novi zakon in tudi le-ta ni ostal brez otrok. Neki dan pa se stepejo otroci in žena pripoveduje to zvečer možu tako-le: „Misli si, kako me je zgrabilo, ko sem videla, da so tvoji in moji otroci s palicami bili po najinih otrokih!“

* Razlaga: Učitelj: „Tonček, kaj je to, materin jezik?“ Tonček: „Da oče ničesar ne smejo govoriti!“

Slov. Plajberk. (Zlata vreden učitelj.) Kdor še ne pozna „dela za narod“, ta se ga lahko in zastonj nauči pri našem učitelju Tarmanu. Zadnji „Mir“ je pisal: „Pošten slovenski učitelj je zlata vreden“. O našem mi tega z najboljšo voljo ne moremo trditi, zakaj njegovo delovanje je vredno nekaj drugega, ne pa zlata. Gospod urednik, le poslušajte, hitro Vam naštejem nekaj iz njegovega delovanja. Pred nedolгим časom tepel se je v Faltejevi gostilni z nekim St. B., da se je kar kadilo od njiju. Ko sta se prevračala pred vežo, je prijatelj „Falte“ vedno toliko skrbel, da je bil gospod učitelj od zgoraj. Tako izgleda fotografija njegovega „delovanja“ izven šole. V šoli pa tudi ni veliko boljše. 30. januarja tega leta je nekega učenca, ki bi rajši sedel v šoli, nego žagal za učitelja drva, tako dolgo ometal po nosu in ušesih, da je bil otrok naenkrat ves v krvi. Šolska soba je bila tako krvava, da so drugi otroci s ščetjo in cotami morali tla snažiti. Pošlje fanta umivat, ta pa dobro poznaje učiteljevo milo roko in v strahu, da ga še enkrat ne obsodi na žago, jo ves krvav in brez klobuka pobriše domov. Kri mu je tekla tako močno, da ga je bilo lahko slediti. Kaj ne, gospod urednik, da je naš učitelj zlata vreden?

Če bodete imeli kaj časa, pa to na kvišku sporočite. Kaj bodo le gospod Prešern in Palla rekli! Najbrž, da je Tarman mušter-učitelj. Srečno!

Radiše. Poročil se je na pustni pondeljek, dne 26. svečana t. l., g. Jožef Brulih, p. d. Foltanov, črevljarski mojster v Lipici. Tudi nevesta, gđ. Barbara Rogavnik, je iz Lipice doma pri p. d. Pongracu. Na mnoga leta!

Dobrovska okolica. Prav zelo nas je osupnila novica, da nas v kratkem zapusti priljubljeni naš kapelan č. g. Iv. Kogelnik. Dovoljujemo si torej tem potom v skromnih vrsticah zahvaliti se mu za obili trud, ki ga je imel z nami tako v cerkvi, kakor tudi zunaj taiste, s svojim delom pri oranju narodne ledine med koroškim slovenskim ljudstvom. Naj mu Vsemogočni podeli na novem mestu obilo sreče in med ljudstvom več naklonjenih src, kot jih je imel tukaj. Kratko časa je bil sicer pri nas, a skoraj vsakemu se je milo storilo, ko je čul v cerkvi slovo, ki ga je jemal od nas. Upamo in pričakujemo, da se bode namen, ki ga je mislil izvršiti, tudi uresničil, kajti seme je zasejano in na nas samih je sedaj ležeče, da obroditi to seme tudi dober sad.

Fantje in možje dobrovske župnije.

Velikovaška slovenska predpustna veselica je nekatere velikovaške hajlovce tako iznenadila, da kar molčijo. K večjemu se sliši kaka posmehujoča hvala na uspehu. Tako je rekel neki hajlovski črevljar: „Der Erdäpfelball war viel schöner, als unser Ball.“ (Veselica krompirjevcev je bila veliko lepša kakor naša.) Nekateri ošabni hajlovci namreč imenujejo slovenske kmete, da so „Erdäpfelfresser“-ji. Tisti, ki tako ošabno govorijo, naj le gledajo, da jim še zgodovinske repe ne zmanjka!

V Velikovec se je priženil kranjski narodnjak gosp. F. Homan, ki bo otvoril trgovino v mešanim blagom in gostilno na trgu „Pri Tigru“. Že davno se je kazala potreba v Velikovec po narodnem trgovcu. Zakaj brez izjeme so skoraj vsi trgovci v Velikovec naši narodni nasprotniki. Novega slovenskega trgovca moramo Slovenci podpirati, da bo mogel izhajati, gotovo se bo po svojem tudi potrudil, da bo postregel z dobrim blagom!

Grebinj. Pod tem naslovom poroča „G. T.“ z dne 20. t. m., da je dobil pri nas tudi neki Nемец vabilo na celovško predpustno veselico. Ta gospod se je — tako nadaljuje dopisnik — silno čudil, da je svirala pri omenjeni, strogo narodni veselici vojaška godba c. in k. pešpolka štev. 17. Dopisnika opozarjamo na to, da svira vojaška godba c. in k. pešpolka tudi pri strogo nemškonacionalnih prireditvah, sicer pa obžalujemo, da je prišlo vabilo pomotoma ali pa po naključju v blažene nemške roke; nikakor bi ne bili želeli, da bi se bil udeležil naše veselice. — Udeležence take vrste še hvala Bogu pri svojih prireditvah nikoli nismo pogrešali.

Grebinj. (Izbirajte si Slovenke in Slovenci slovanska krstna imena!) Ta naslov nosi list, kateri se je založil v prid družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Po naključju sem prišel do tega vrlo narodno naslovljenega lista in nehoti so mi prišli na misel vsi oni slovenski celovški in izvencelovski gospodje, katerim bi ta listič privoščil, ne morda zaradi tega, da bi se poboljšali — vsi že nosijo svoje sladko nemško breme — pač pa zaradi tega, da bi jih ob njegovem pogledu zalila ona rdečica, katera mora zaliti vsakega količkaj še narodno čutečega a tako lahkomišelnega Slovenca. Ti naši slavni gospodje se kažejo sicer prav radi vrle in navdušene Slovence, a v onem važnem trenutku, ko se posameznik zaveže za celo svoje

življenje, niso pomislili, da spadajo med inteligenco, katera mora vplivati na preproste in tudi druge v narodnem oziru mlačne, ter manj zavedne ljudi, toliko s prepričevalno besedo, kolikor z zgledom. In kaj so otroci takih razumnikov? Sinovi useučiliščniki so — Nemci, pozneje pa najbolj zagrizeni nasprotniki slovenskega naroda! Domovina kliče na obrambo svojih otrok, slovenska inteligenca pa razširja in krepi ponemčevanje, ki med slovenskim ljudstvom tembolj napreduje, ker so njegovi glavni stebri, na katerih pravzaprav sloni usoda vseh Slovencev, brezmejno malomarni in v narodnem oziru skrajno zaspani, nevhvaležni sinovi matere Slave — pravo orožje ponemčevanja in izdatno pospeševanje vedno bolj obsežnih nemških in nemčurskih navalov.

Djekše. (Izjava.) Radi znane zadeve: „Jaz sem gospod na Djekšah in v Kneži“ so me vsi koroški liberalno-nemško-nacionalni listi po svoji šegi napadli in neresnično poročali. Pridružili so se jim stari in dobri prijatelji socialisti, potem pa tudi neki v vsakem oziru zanesljivi (?) list (Grazer Tagblatt) iz Gradca in neki dunajski list. In nazadnje, da je družba prijateljev polna, pricapljal je kot zvesti oproda nemško-nacionalne in rdeče garde tudi „Štajerc“. Poslal sem izjavo v „K. Landbote“ in povedal, kako stvari stojijo v resnici. Poslal sem popravek „Štajercu“, a ta je zopet sramotil mojo osebo s svojimi neslanimi opazkami. Z listi takega kalibra, kakor so zgoraj omenjeni koroški in izvencelovski liberalni časniki in njih oproda „Štajerc“, se pa ne bavim več. Zato izjavljam tem potom še enkrat: „Trditve nasprotnih časnikov, da sem izgovoril besede: „Jaz sem gospod na Djekšah...“, da sem bil pijan, da sem vrgel vrček ob tla, da sem pretil z revolverjem, da so ljudje pred menoj bežali itd., so neresnične, torej zlagane. Preiskovalo je državno pravdnistvo, dal sem preiskavati tudi sam, in vse priče so soglasno izpovedale, da se nisem v ničemer pregrešil, kar se mi podtikava. Iz osebnega sovraštva do mene, ker sem zaveden Slovan in katoliški duhoven, je tukajšnji „gospod“ tajnik, „Štajerc“ sosed in pristaš, one neslanosti pripovedoval dvema gospodoma v Velikovec v gostilni, gotovo z namenom, da bi jih objavila, ker se je sam gotovo bal in temu itak ni zmožen! Navzoča sta bila znani velikovaški bravec in meni dobro poznan c. k. uradnik, ki je ob tajnikovem pripovedovanju delal beležke. Ali je ta ali oni z njih spisal članke, tega nisem mogel zvedeti. Ampak povzročila sta je gotovo! Od takih junakov mi ni bilo drugega pričakovati, nego zavijanja! Uredništva vseh zgoraj omenjenih časnikov pa obžalujem, da imajo take sotrudnike, ki zaslužijo le priimke, kakor se jih med poštenimi ljudmi rabiti ne sme.

Dragotin Hraba, župnik na Djekšah.

Šmihel nad Pliberkom. Prijatelj iz glinjske okolice mi piše: „Dragi! Politično zborovanje, katero se je vršilo v nedeljo, dne 18. februarja, pri Dremlju v Glinjah, se je obneslo jako sijajno. Vsa plesalna dvorana je bila zasedena do zadnjega kotička. Navzočih je bilo tudi nekaj nasprotnikov, ki so nekaj ugovarjali, pa so po krepkih odgovorih takoj utihnili. Govorniki so bili izvrstni, posebno g. deželni poslanec Grafenauer je krasno razlagal gorostasne krivice, katere se godijo Slovincem v deželnem zboru. Bil je to lep in sijajen dan za našo narodno stvar.“ Tak vtis je torej napravilo politično zborovanje v Glinjah, na katerem sta poročala g. dr. Brejc in g. dež. poslanec Grafenauer, na mojega preprostega prijatelja. Zelo me veseli, da se je g. dež. posl. Grafenauer tudi podal med Rožane, vesele in brihtne ljudi, kateri so že zdavnaj izrazili željo, da bi radi spoznali osebno tistega, kateri jih je že tolikokrat branil in zagovarjal. Upam, da so se pri tem zborovanju marsikateremu zaspancu odprle oči, da je začel gledati in opazovati, kaj se godi z njim in okoli njega in nadejati se je, da bo to politično zborovanje obrodilo obilo zlahtnega sadu pri prihodnjih volitvah. Nasprotniki bodo sicer posebno v Rožu na vse mogoče in nemogoče načine agitirali in delovali v škodo slovenskih volilcev, a kmetje in delavci so svoje ljudi spoznali in pri teh ostanejo.

Slovenski Jože.

Spodnji Dravograd. V nedeljo na 18. t. m. so v gostilni pri „Hanselvirtu“ napravili socialni demokratje shod. Šlo se je za splošno in enako volilno pravico. Kot govornik je nastopil znani vodja socialnih demokratov Riese iz Celovca. Shoda so se udeležili večinoma le radovedneži.

Politični shod v Glinjah.

V nedeljo, dne 18. februarja, vršil se je v Glinjah shod katoliškega političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem v

obširnih prostorih g. Zablachana. Iz celega spodnjega Roža se je ob določeni uri nabralo več sto zavednih Slovencev, tako, da je bila dvorana natlačeno polna in je mnogo poslušalcev moralo zunaj stati. Prišlo je tudi nekaj socialnih demokratov, ker je bil na dnevnem redu tudi govor o volilni reformi.

Shod je otvoril g. dr. Brejc želeč, da bi se zopet oživila tista narodna in politična zavednost, ki je vladala v tem kraju pred 30 leti, ko so Glinje še imele svoje posebno politično društvo.

Na to je deželni poslanec, g. Fr. Grafenauer, ob burnem pritrjevanju poslušalcev v poljudnem govoru razpravljal o deželnem gospodarstvu in finančnem položaju dežele. Ob roki deželnega proračuna je dokazoval, kako nepremišljeno se dostikrat postopa z deželnim denarjem, kako se na eni strani brez potrebe takorekoč meče proč, na drugi strani pa ravno tam štedi, kjer bi ne bilo treba. Na podlagi tega razmišljanja prihaja govornik do sklepa, da nemški nacionalci sploh gospodariti ne znajo. Posebno pa je navzoče Borovčiče zanimalo, kar je g. poslanec povedal o državni podpori za puškarsko zadrugo, ki so jo borovelskim puškarnjem čisto brez potrebe napravili nemški nacionalci. Čuli so se ključno ogorčenja in si bodo Borovčiči dobro zapomnili, kdo se je za to potegoval, da od države obljubljenih 20.000 K podpore — niso dobili. Izvajanjem gosp. poslanca je sledilo vsestransko pritrjevanje in ploskanje.

Potem je g. dr. Brejc razpravljal o volilni reformi. Naglašal je potrebo premembe sedanjega volilnega reda v smislu pravičnosti, ki zahteva enako in splošno volilno pravico. Če se volilna preosnova ne misli postaviti na pravičnost brez ovinkov in brez ozira, potem je bolje, da ostane vse pri starem, ker bi bile sicer poslednje reči hujše od prvih. Zlasti moramo protestirati zoper to, da bi se nas prikrajšalo pri sestavi volilnih okrajev. Slovenci naj volijo zase in Nemci zase, potem nastane sčasom zopet mir v deželi. Na noben način ne bomo trpeli, da bi se nas razkosalo in posamezne kose privrglo nemškim okrajem. Ker je bilo na shodu tudi nekaj socialnih demokratov, pravi govornik, da smo glede volilne reforme v glavnem istega mnenja, kakor socialni demokrati, obžaluje pa, da se v ostalem zaveden Slovenec z njimi strinjati ne more. Med živahnim odobravanjem dokazuje, da vera ni zasebna reč, kakor pravijo socialni demokrati, da nasprotno, prav naziranje o veri prešinja celi značaj človekov in njegovo delovanje in da bi ne bilo na svetu toliko gorja, ako bi se vsi ljudje ravnali po zapovedih in načelih katoliške vere. Zaveden Slovenec pa tudi radi tega ne more biti socialni demokrat, ker je socialna demokracija po svojih načelih mednarodna, v resnici pa pri nas na Koroškem nemško-narodna, kar se je jasno pokazalo pri zadnji državnozborni volitvi, ko je slovenski kandidat Grafenauer samo radi tega za par glasov propadel, ker so socialni demokratje volili nemškega nacionalca. To je priznal sam voditelj celovških socialnih demokratov!

Oglesi se na to k besedi tudi eden navzočih socialnih demokratov, ki se pritožuje nad tem, da je dr. Brejc samo socialnim demokratom očital brezverstvo, ni pa prijemal tudi nemških nacionalcev, ki silijo proč od Rima. Dr. Brejc pravi, da je bil mnenja, da je nemške nacionalce že g. Grafenauer v svojem govoru dosti zdelal; če pa socialni demokrati mislijo, da nacionalci še niso dosti dobili, pa z veseljem otvori na novo debato o tej točki. Splošna veselost je sledila tem besedam; vsi so čutili, da je bilo vprašanje socialnega demokrata čisto ponesrečeno.

Ob velikem navdušenju zborovalcev je gosp. Grafenauer po 2 $\frac{1}{2}$ urnem zborovanju shod zaključil, zahvalivši se navzočim in tudi socialnim demokratom za vzorni red, ki se ni prav nič motil od nobene strani.

Upajmo, da obroditi ta znameniti shod obilega sadu. Pokazalo se bo to kmalu, saj volitve za državni zbor niso več daleč.

Društveno gibanje.

Hranilnica in posojilnica v Zilski Bistrici je imela v svojem 14. upravnem leta 1905 340.458 K 48 vin. denarnega prometa. Pristopilo je 26 zadružnikov s 6 glavnimi in 20 upravnimi deleži, izstopilo je 19 zadružnikov s 17 glavnimi in 2 upravnimi deležema, ostalo je 220 zadružnikov s 155 glavnimi in 75 upravnimi deleži. Novih hranilnih knjižic se je izdalo 100, uničilo 65, obstoji 515 knjižic za 371.511 K 62 vin. in znaša povprečna vloga 721 K 38 vin. Posodilo se je na novo 25 zadružnikom, 19 zadružnikov je pa posojilo popolnoma vrnilo; dolžnikov je torej 102, ki dolgujejo skupaj 164.221 K 66 vin. ali povprek

1013 K 71 vin. Čistega dobička je bilo 2309 K 80 vin., od katerega je dovolil občni zbor tajniku nagrade 50 K, ostanek pa se je pridelal rezervni zakladi, katera je s tem narastla na 11.702 K 48 vin. Bog daj prekristni zadrugi še zanaprej svoj blagoslov.

Socijalni kurz.

Veselo znamenje za našo bodočnost je, da je v ljudstvu mnogo mladeničev, stoječih z navdušenjem v vrstah katoliške narodne stranke. In ti mladeniči bi radi v mladostnem svojem navdušenju delali za domovino. Vojak novinec se mora v orožju vaditi, tako nam je treba duševnih orožnih vaj, treba naši mladini pouka. Vojaska mladina se mora združiti v armado in učiti discipline (strogega reda); tudi nam je tega treba. Naši mladeniči se morajo med seboj spoznati in po tem spoznanju se mora med njimi napraviti neka zveza. Vse to hočemo doseči s **socijalnim kurzom**.

Ta kurz se bode vršil v drugi polovici meseca marca. Nanj vabimo nadarjene mladeniče, mlade ali vsaj mlajše može. Število naj ne preseže 50 mož, zato nam je na tem ležeče, da pridejo tisti, ki jim je najbolj treba politične in socijalne izobrazbe. Kurz bode trajal šest dni. Vsaki dan bodo predavanja in govorniške vaje, in predavanja bodo tako urejena, da bodo ljudje poučeni v glavnih potezah o socijalnem vprašanju, kakor se nam kaže zdaj posebno na Koroškem. Prosimo, da se nam udeleženci naznani v teku osmih dni. Treba je veliko priprav: govori se morajo prirediti, in če bi se po tem kurz ne mogel vršiti, bi priprave in vse delo bilo zastoj. Za udeležence, ki sami ne zmorejo stroškov, kateri ne bodo preveliki, se bo našlo vsaj nekoliko podpore. Dolžnost je pa vseh naših društev, poslužiti se te prilike, in dati si izobraziti nekaj mož, ki bodo enkrat znali spretno voditi društva in voditi uspešno krščansko gibanje našega ljudstva.

Prosimo torej naznanila v teku osmih dni: Kdo se želi udeležiti kurza?

Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem.

Dopisi.

Skočidol. (Naša šola.) Dasiravno smo iz naših krajev že veliko poročali, vendar o tem, kar prinesemo danes, še nikoli nismo dali našim cenjenim bralcem kaj vedeti. Sicer pa tudi mislimo, da bo današnje poročilo eno najbolj zanimivih, kajti danes hočemo govoriti nekaj o naši šoli. Kratko vam hočemo kar naravnost povedati, da je naša šola bolj podobna vsemu drugemu, kakor šoli. Naši šolarji ne poznajo nobenega spoštovanja proti svojim učiteljem in se godijo v šoli take stvari, da si že učitelji ne vedo drugače pomagati, kakor izpustiti otroke iz šole domov. Pred kratkim je neki šolar udaril gospodično učiteljico v obraz, drugi jo je opraskal, učitelj pa se je drznil eden prijeti za brado. Gosp. župnik mora jako velikokrat zapustiti šolsko sobo, ker radi nagajanja otrok ne more poučevati. Šolarji se drznejo z gosp. župnikom norčevati; tako na pr. se je eden izrazil: „Mi že vemo, da bi vas imeli ubogati, ampak nočemo.“ Velikokrat so učitelji primorani, poklicati na pomoč šolskega svetovalca, kateri pa seveda tudi nič drugega ne more storiti, kot otroke malo posvariti. Če gredo otroci iz šole, kriče in razsajajo, kakor bi bili sami divjaki. Vprašamo pa le, kdo je temu kriv? Odgovor bo: „Fortšrit“.

Kajti to se vidi, da so glavni razgrajči otroci fortšritlerjev, kateri se tudi pred svojimi otroci ne bojijo zabavljati čez duhovščino in jim jemati s tem vsak čut spoštovanja do predstojnikov. Prej so se kazale te nesramnosti samo v urah, v katerih se je poučeval krščanski nauk. Tedaj se je neki učitelj izrazil, da ima g. župnik le premalo discipline, a sedaj, ko se je ta „napaka pri disciplini“ tudi vrnila v druge učne ure, pa sam pripozna, da sploh ni drugače mogoče vzdrževati reda nego s palico, katere raba pa je postavno prepovedana. Otroci vedo, da se jim nič ne zgodi, če tudi bogve kakšno nesramnost doprinesejo, in zaradi tega mislijo, da jim morajo biti predpostavljene podložni. Pri nas je utrakvistična šola, seveda le bolj na papirju. Otroci, ki pridejo v šolo, ne znajo besedice nemški, zaradi tega bo vsak, ki je zdrave pameti, vedel, da se mora z njimi slovenski govoriti, jih slovenski poučevati. Nadučitelj, ki je poučeval prvi razred, ima zaradi bolezni dopust. To pa deželnega šolskega nadzornika nič ni toliko motilo; odločil je, da bo poučevala sedaj v prvem razredu učiteljica, ki je poučevala drugi razred in niti besedice slovenski ne razume. Gospodična

učiteljica kot poštena Nemka sama vidi, da tako poučevanje nima nobenega uspeha. Mi pa mislimo, da je to ravno tako, kakor če bi v vse-nemški Beljak ali pa Celovec nastavili kakega Kitajca za učitelja.

Tako je v šolah, katere nam daje slavna c. k. vlada.

Velikovec. (Predpustna veselica.) S strahom smo napravili lansko leto prvi poizkus s predpustno veselico, katera se je v našo občno zadovoljnost prav povoljno obnesla. Vsled naših razmer je bil ta strah popolnoma opravičen. Letos pa smo začeli priprave za tako veselico v širšem okvirju z največjim zaupanjem na popolni uspeh. In zares, nismo se varali. Pričakovali smo obilne udeležbe, toda take, kakoršna je bila v resnici, nismo slutili. Velikovskim hajlovcem je veselica popolnoma sapo zaprla. Sami pravijo, da kaj takega v našem mestu še ni bilo, če tudi so se poprej posmehovali. Reči smemo, da je bilo blizu pet sto udeležencev, tako da so bili prostori v „Narodnem domu“ tako natlačeni, da se nisi mogel ganiti. Veliko jih je pa moralo oditi, ker niso dobili več prostora. Ob polpetih se je veselica pričela z Zajčevo skladbo: „V boj“, katero so svirali tamburaši iz Celovca. Nato je navdušeno pozdravil predsednik veselicega odbora, g. kanonik J. Dobrovc, navzoče, izražajoč svoje veselje na velikanski udeležbi. Pevsko društvo „Gorotan“ je zapelo priljubljeno „Lepa naša domovina“. Ko so tamburaši še zasvirali „Na dinarskih hribih“ in Gorotanci zapeli „Napitnico“, so nastopili vrli celovski igralci ter uprizorili veseloigro „Doktor Hribar“ s tako popolnostjo, da bi jo lahko predstavljali na vsakem odru. Igra je nudila občinstvu mnogo zabave in povzročila veliko smeha. Za igro so svirali tamburaši „Večer na Savi“ in zapeli pevci „Moja domovina“, na kar je sledil srečolov (tombola). Marsikateri je bil vesel svojega dobitka, med katerimi so nekateri povzročili mnogo veselosti, posebno pa lepa živa mačka. Vseh dobitkov je bilo 110, do polovice nakupljenih, do polovice darovanih. Nato so sledile še nekatere točke na tamburicah in pesmi, na kar se je razvila prosta zabava s plesom. Med tem so se v postranskih prostorih razveseljevali neplesalci z nepretrganim petjem kar v dveh skupinah. Vrli „Gorotanci“ so pri eni mizi nadaljevali s svojimi lepimi glasovi, pri drugi pa se je zbral celovski mešani zbor, ki je vzbudil občo pozornost. Tako se je vršila veselica popolnoma nekaljeno in mirno. Nasprotniki nas niso nadlegovali. Časi se pač spreminjajo! Morebiti pa vendar pridemo enkrat do tega, da bomo Slovenci in Nemci mirno med seboj živeli, saj so odvisni posebno Nemci od slovenske okolice. Za nas Slovence je bila ta veselica gotovo velikanskega moralnega pomena. Kmetje so se pogovarjali med seboj: „Slovenci še vendar nismo zadnji, v slovenskem jeziku se tudi moremo lepo razveseljevati.“ Zopet drugi je izgovoril značilne in pomenljive besede: „Danes, ko nas je toliko kmetov tukaj, se pač še posebno vidi, kdo nosi Velikovčanom denar.“ Kakor že zgoraj omenjeno, so se Velikovčani vedli s prav malimi izjemami dostojno, izvzemši nekatere mlečnozobe fantaline in pa vodjo nemških delavcev: prvi so metali kepe v transparent v veži in v okna, drugega so pa morali postaviti na prosto, da si je ohladil svoje vroče nemške navdušenje. Namen veselice ni bil nikakor izzivanje Nemcev, temveč hoteli smo s tem privoščiti slovenskemu ljudstvu poštenega veselja in dobre dušne hrane. Znatno čisti dobiček se obrne v korist šentrupertske šole in druge dobrodelne namene.

Končno še ne smemo pozabiti zahvale vsem, ki so pripomogli k tako sijajnemu uspehu veselice. V prvi vrsti gre prisrčna zahvala vsem, ki so darovali lepe dobitke, med katerimi so bili nekateri zelo dragoceni. Iskrena zahvala gre nadalje izvrstnim igralcam in igralcem, ki so nas naravnost presenetili s svojimi zmožnostmi; ravno tako že priznana vrlim tamburašem tamburaškega društva „Bisernica“ iz Celovca, in ne manj izvežbanim „Gorotancem“ iz Šmihela nad Pliberkom. Vsi ti zaslužijo pohvalo tudi v tem oziru, da so tudi sami žrtvovali nekaj stroškov. Mnogo truda in dela je imel tudi veselicega odbor, naj tudi ta žanje svojo zahvalo na uspehu, ki se je dosegel. Edino glede postrežbe so se slišale nekatere pritožbe; toda treba pomisliti, da pri taki gnječi, kakor je bila v tem slučaju, pač ni mogoče tako postreči, kakor bi se želelo.

H koncu izrazimo še željo, naj bi ta narodna veselica glede na probujo naše okolice obrodila mnogo lepega in zdravega sadu! Na veselo svidenje prihodnjic!

Naročajte in razširjajte „Mir“!

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica v Glinjah, registrirana zadruga z neomejeno zavezo, bode imela svoj

redni letni občni zbor

dne 18. sušca 1906, ob ¼ 4. uri popoldne, v dvorani gostilne gosp. Lovro Zablačan-a na Trati pri Glinjah s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo o delovanju hranilnice v pretečenem letu in odobrenje letnega računa.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Volitev odbora in računskih pregledovalcev.
4. Razni nasveti.

K obilni udeležbi vabi vse zadržnike

načelstvo.

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica za Št. Janž in okolico, registrirana zadruga z neomejeno zavezo, bo imela svoj

letni občni zbor

dne 4. marca 1906 ob pol 4. uri popoldne, v gostilni pri „Tišlarju“ v Št. Janžu, s sledečim dnevnim redom:

1. Branje revizijskega poročila.
2. Odobritev računa za leto 1905.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev odbora in računskih pregledovalcev.
5. Razni nasveti.

K obilni udeležbi vabi

odbor.

NB. Ako ob določeni uri ne bode zastopano po § 35. zadostno število vplačanih deležev, se bode uro pozneje sklepalo brez ozira na udeležbo.

Naznanilo.

O 30/6
12

O zapuščini po dne 2. februarja 1906 v Tinjah umrlem infuliranem proštu in glavnem župniku Antonu Trobešu se bo vršila prostovoljna sodnijska dražba zapuščini pripadajočih predmetov

dne 15. marca 1906 in sledeče dni od ½ 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 6. ure popoldne na licu mesta v prostiji v Tinjah.

Prodajalo se bo: hišna, gospodarska in kuhinjska oprava, živina, krma in žito.

Vsi predmeti se oddajo le za izklicno vrednost ali nad njo in proti takojšnjemu plačilu v roke sodnijskega komisarja in odpravi; pri krmi in žitu se ne jamči za pomanjkljivost pri teži.

C. kr. okrajno sodišče v Velikovcu, odd. I., dne 23. svečana 1906.

Kapun I. r.

Laneno olje, pristno,

ima v zalogi in ga pošilja podpisani po povzetju ali če se denar naprej pošlje. Cena po dogovoru.

Na zahtevo se pošlje vzorec.

Alojzij Trampuš,

izdelovalec lanenega olja v Golembrdu pri Medvodah, Kranjsko.

Hiša

v kraju, kjer je več c. kr. uradov, se dá s 1. julijem v najem. V hiši je že dolga leta trgovina z mešanim blagom. Več pove upravništvo lista.

Desertno marelično žganje

najizbornejše, pristne kakovosti, liter po 2 K priporoča

Gabriel Jessernigg

Celovec, Kasarnske ulice št. 14.

Za preprodajalce izjemne cene. — Razpošilja se vsak dan.

Lovske puške

vseh sestav, priznano delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Peter Wernig,

c. kr. dvorni izdelovatelj orožja v Borovljah, Koroško. Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Svoji k svojim!

Opozorjamo vsakega varčnega rodoljuba na edino hrvatsko zavarovalno zadrugo

„CROATIA“

pod pokroviteljstvom kralj. glavnega mesta ZAGREBA.

Ista zavaruje na Štajarskem, Kranjskem in Koroškem vse premičnine, živino in pridelke proti ognju po najnižjih cenah.

Vsa pojasnila daje:

glavni zastop „CROATIE“ v Celovcu

Valentin Jug, benediktinski trg št. 4.

Zastopniki se iščejo po vseh večjih krajih Koroške.

500 do 1000 kg pristnega zmetanega medu

lastnega čebelnjaka odda v posodah po 4½ kg za 9 K. Za odjemalce večje množine cena po dogovoru. **Janez Šervicelj**, pošta Podravlje na Koroškem.

„Goriško vinarsko društvo,“

registrovana zadruga z omejeno zavezo

v Gorici

ima v svojih zalogah in prodaja

naravna in pristna vina

iz Brd, z Vipavskega in s Krasa.

Razpošilja na vse kraje od 56 litrov naprej.

Vzorke vin pošilja na zahtevo.

Cene zmerne, postrežba točna in reelna.

Sedež društva:

Gorica, ulica Barzellini št. 25.

Absolutno zajamčeno pristno mašno vino

priljubljeni je ljubljanski knezoškofijski ordinarijat veleč. duhovščini za nakup pri **kmetijskem društvu** (zadrugi) v **Vipavi** zato, ker je pod strogim nadzorstvom župnika-dekana v Vipavi. — Razpošilja se od 56 litrov naprej fino staro in novo namizno vino po 40 do 50 kron za 100 litrov loko kolodvor Postojna. — Vino je jako milega okusa, ker je napravljeno po novem francoskem načinu. — Večje množine se zaračunajo nekoliko ceneje. — V zalogi so tudi finejša sortirana vina, pinela po 50 K, stari beli burgundec po 60 K ter stara buteljska vina.

Podpisani priporočam slavnemu občinstvu in čebelarjem izboren **med**, garantiran pitanec, v škatljah po 5 kil,

v škafih po 20, 30 in 40 kil. . . . po K 1'16; pravi naravni **brinjevec** . . . liter „ „ 2'60; **slivovko**, tri leta staro . . . liter „ „ 1'60; **vinsko žganje** iz domačih drož liter „ „ 2'—.

V večjih množinah po dogovoru. Za pristnost se jamči.

Egidij Jeglič,

Selo, pošta Žirovnica (Gorenjsko).

V **Mlinskem grabnu** pri **Vinarjah**, ¼ ure od Velikovca, je na prodaj lepo ležeče, pritično gospodarsko poslopje, okrog in okrog obdano z gozdom, z eno sobo, kuhinjo, kletjo, hlevom, z vsemi pripadki, živimi in mrtvimi gospodarskimi potrebščinami (3 krave in 2 prašiča) in s priležnimi 8½ orali sveta za ceno 5600 kron. Vprašanja pod „**A. B. poste restante Velikovec**“.

Učenca,

iz dobre hiše, slovenskega in nemškega jezika zmožnega, se sprejme takoj v trgovino s specerijskim blagom. Kje? pove upravništvo „**Mira**“.

Hotel, restavracija in kavarna**„Balkan“**

Trst.

Podpisana naznanjata, da sta prevzela 21. januarja zgoraj omenjene prostore.

Poslovanje je popolnoma reorganizirano.

Dvigalo, kopeli, električna razsvetljava, najtočnejša postrežba, izvrstna kuhinja, izbrana vina.

Za mnogobrojni obisk se priporočata

Počkaj in Kögl.

Zakonito zavarovano.

Vsako ponarejanje in ponatiskovanje kaznivo.

Edino pravi je

Thierryjev balsam

le z zeleno znamko z nuno.

Staroslaven neprekosljivo zoper motenje prebavljanja, krče v želodcu, koliko, prehlajenje (katar), prsne bolezni, influenco itd. itd.

Cena: 12 malih ali 6 dvojnatih steklenic ali 1 velika posebna steklenica s patent. zamaškom K 5.— franko.

Thierryjevo centifolijsko mazilo splošno znano kot „non plus ultra“

za vse se tako zastarele rane, vnetja, poškodbe, ture in uljesa vseh vrst. — Cena: 2 lončka K 3-60 franko razpošilja le proti predplači ali povzetju

Lekarnar **A. Thierry** v Pregradi pri Rogaški Slatini.

Knjižico s tisoči zahvalnih pisem zastoj in franko.

Dobiva se skoro v vseh lekarnah in medicinskih drogerijah.

Služba cerkovnika in organista

se odda s 1. majnikom t. l. v Mižici na Koroškem. Prosilci, ki so orglarsko šolo obiskovali, naj se do 1. aprila oglašijo pri cerkvenem predstojništvu v Mižici, pri katerem se tudi natančneje poizve.

Želodčne bolezni

so večkrat posledice zanemarjenega slabega prebavljanja in se pokažejo največkrat kot slab tek, otrdelost trebuha, gorečica, napenjanje, slabost, slab okus, glavobol itd. ter se večkrat razširijo v težko bolezen, ako se pravočasno ne odpravijo.

Kot izvrstno sredstvo proti vsem boleznim izhajajočim iz pokvarjenega želodca so se izkazale že desetletja kot Marijacejske povsod znane in priljubljene

Brady-jeve želodčne kapljice

vsled svojega tek vzbujajočega, želodec krepijočega in čistečega učinka.

Cena stekleniči z navodilom K —80, dvojna steklenica K 1-40.

Pri kupovanju v **lekarni** zahtevajte izrecno pristne **Brady-jeve želodčne kapljice** in se ne dajte pregovoriti s kakim drugim izdelkom. Pazite na zavoj v rdeči škatljici s podobo Matere Božje kot varstveno znamko in na podpis *Brady*

Osrednja zaloga C. Brady-jeva lekarna, Dunaj, I., Fleischmarkt št. 1/385, razpošilja proti gotovini ali po poštnem povzetju za K 5.— šest majhnih ali za K 4.50 tri velike steklenice poštne prosto in brez nadaljnjih stroškov.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta 19 — v Medjatovi hiši v pritličju — Dunajska cesta 19

sprejema:

1. zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi;
2. zavarovanja zvonov proti poškodbi, in
3. zavarovanja za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaju za življenje in nezgode.

Pojasnila daje in sprejema ponudbe **ravnateljstva zavarovalnice** ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Glavno poverjeništvu za **Spod. Štajarsko in Koroško** g. Avg. Weixl, Maribor.

Edina domača zavarovalnica! — „Svoji k svojim!“

Zdravje je največje bogastvo! — Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nedosegljive **kapljice sv. Marka** se uporabljajo za zunanjo in notranjo uporabo. Osobito odstranjujejo **trganje in koljenje po kosteh, nogah in rokah**, ter izlečijo vsak glavobol. One delujejo nedosegljivo in spasonosno pri boleznih na **želodcu**, ublažujejo **katar**, urejujejo **izmečke**, odpravijo **naduho, bolečine in krče**, pospešujejo in zboljšujejo **prebavo**, čistijo **kri**

in **čreva**. Preženejo **velike in male gliste**, ter vse bolezni izvirajoče od glist. Delujejo izborno proti **hripavosti in prehlajenju**. Lečijo vse bolezni na **jetrih in slezeh** ter **koliko in ščipanje** v želodcu. Odpravijo vsako **mrzlico** in vse bolezni izvirajoče od **mrzlice**. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti boleznim na **maternici** in **madroni**, radi tega ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši.

Dobivajo se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**. — Radi tega naj se naroča naravnost pod naslovom: „Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 6, poleg cerkve sv. Marka.“

Denar se pošilja naprej ali povzame. Manj kakor 12 steklenic se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko postavljeno na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4 K, 2 ducata (24 steklenic) 8 K, 3 ducate (36 steklenic) 11 K, 4 ducate (48 steklenic) 14-60 K, 5 ducatov (60 steklenic) 17 K.

Na razpolago imam na tisoče priznanih pisem, katerih mi ni mogoče radi pomanjkanja prostora navesti. Zato navajam samo imena nekaterih gospodov, ki so uporabljali „kapljice sv. Marka“ z najboljšim uspehom, ter popolnoma ozdravili: **Ivan Baretinčič**, učitelj; **Stjepan Barič**, župnik; **Ilija Mamič**, opankar; **Janko Kišulj**, kr. nadlogar; **Stjepan Seljanič**, seljak; **Soifja Vukelič**, šivilja itd. itd.

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 6, poleg cerkve sv. Marka.

Ustanovljena l. 1360.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akcijski kapital K 2.000.000.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Prodaja srečk proti mesečnim odplačilom.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predjume na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurznj izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitniške kavelje.

Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. — Podružnica v Spiljetu.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.